

Zondagmiddag 25 Mei 1969

Pinksteren.

Hand. IO/

1. Stil Gebed;
2. Votum Onze hulp is in de naam des Heren , die hemel en aarde gemaakt heeft,
3. Groet : Genade zij U en vrede van God den Vader, door Jezus Christus onze Heer, in de gemeenschap van de Heilige Geest. a m e n
4. Tekst
en evenzo komt de Geest onze zwakheid te hulp, wantx wij weten niet wat we bidden zullen naar behoren , maar de Geestzelve pleit voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij die de harten doorzoekt weet de bedoeling des Geestes, dat Hij namelijk naar de wil van God voor heiligen pleit .
5. Zingen Gezang 47/ I, 2 en 3
6. Gebed *omme kerk*
7. Schriftlezing Handelingen IO / I - ~~42~~ 33
8. Zingen Gezang 62/ I, 2 en 3
9. Lezing Tekst Handelingen IO/ ~~42-48~~ 34-40
10. zingen na de preek Gezang 76/2
11. Belijdenis en zingen Gezang 72A /2
12. Dankgebed
- 13 Kollekte Kerk en Zending
14. Slotlied Gezang 98
15. zegen naar Numeri 6

*O Vader dat in liefuld
ons blyh
O zoon maak ons in uw heuld
gehyfrend in uw troost
O Geest
ons meer
dus. God u prij al d'eer!*

O, God, die op den dag van heden
de harten der gelovigen- door de verlichting van de H.G. wilt onderwijzen
en onderwijzen hebt, die door de inwerking van de Geest onze harten
breekt
geef dat wij door deze zelfde geest, de ware wijsheid mogen bezitten
ons verheugen door zijn vertroosting
door uw zoon Jezus Christus, die met U en diën Geest leeft en regeert
in eeuwigheid . amen .

GELIEFDE BROEDERS EN ZUSTERS.

Wat een enorm verhaal niet, breedvoerig bedoel ik

en u weet het gaat in hoofdstuk ELF verder, dan wordt alles van Tien nog eens even herhaald

Vanwaar die grote aandacht, vanwaar dat Lukas in zijn boekje hier zo diep op ingaat ?

Ik dacht om een algemeen kenmerk van dit verhaal te geven, dat hier de as van heel het Boek handelingen is *aan*

Dit is het verlengstuk, t'onmiddellijke verlengstuk van Pinksteren 2.

Hier ziet u hoe de weg voor Paulus al vrijgemaakt wordt door de Geest die allerlie g₂enzen zal overschrijden

Maar omdat te kunnen moet die éne onoverkoombare grens doorbroken worden en dat gebeurt hier

Hier is de grote grensoverschrijfing

Het is wel Pinksteren geweest ook voor Petrus

maar toch is de weg geblokkeerd

toch is het eigenlijk niet meer dan een opwekkingsbeweging *dat Pinkst*

binnen het jodendom . De einden der aarde willen nog niet inzicht komen het hude gold nog, terwijl het nieuwe er al hoog en breed was

Even iets van het verhaal, zomaar wat lijnen ..

1 Niet Cornelius komt naar Joppe, maar Petrus wordt naar Caesarea gestuurd

Niet de heidenen komen tot het volk Gods, maar het Evangelie moet naar de heidenen gebracht worden

Zo wil de Heer het, zo is het ook wel beaamd door de dicipelen,

maar ze blijven toch maar wat zitten waar ze zitten- binnen het Jodendom

er is immers die barriere van rein en onrein, van verkiezing en verwerping die grens kun je niet zomaar overschrijden

dat gaat tegen alles in, tegen de natuur van dit Godsvolk .

plus de de reis niter in van de kerh : De Herding

er vallen hier nogal namen, heel wat mensen op dit toneel
Cornelius de representant van het heidendom
een sympathisant van het joodse geloof
maar niet overgekomen via proselieten doop en via besnijdenis
je zou zeggen: een kontaktadres van de evangelisatie
hij weet er wel wat van: hij bidt- is een godvereerder

~~hij~~ engelen zijn hem niet vreemd
door een godvruchtig leven probeert hij het tekort aan
de echte joodse wetswerken aan te vullen

Toch ergens een buitenstaander
allen de verborgen God is met hem bezig
en we zullen nog horen hoe ^{erom} ~~erom~~ to the point hij de dingen van de
verkondiging weet te zeggen

Dan is er die zaak van de engel. ja..

dat heeft toch nietbzoveel aandacht, als men vaak wil suggeren

Ja we kunnen zeggen : engelen horen thuis in de bijbel, zoals
fakirs bij India

ach ja gaan we ze schrappen, deze boden - dan ook maar consekwent
heel het rumoer om Pinksteren geschrapt

ook niet naar de andere kant omslaan en denken

dat was me even wat z'on engel, dat zou je nu nog moeten
overkomen, beter dan een woordje van een fabrieksdominee

Nu zo belangrijk is die engel niet.

Hij is niet meer dan Postbode, die een adres van Simon Petrus
bij Conrelius achterlaat

In feite is de zaak van de ~~xxx~~ Engel niets anders dan deze:

Wat je nodig hebt, ~~xx~~ is een verkondiger van het Evangelie

een boodschapper van Christus Jezus.

Ik dacht dit toch steeds weer een van de meest bemoedigenden hoofdstukken
voor de ^{kerk} zending is: Hoe dan ook wat nodig is - hoe het gebeurt gebeurt

het is dit simpelen/ EEN BOODSCHAP ^{per} VAN CHRISTUS IS
NODIG

Want hoe goed en schoon en lovenswaardig - we zullen er geen zand naar
gooien- zolang er niet over Christus gesproken wordt is alle zoeken
naar God, alle godsvrucht, en werken eigenlijk tevergeefs

Om God te zoeken God te vinden moet Cornelius bij een prediker van
het Evangelie zijn

*7 hij allemaal
nader bluf*

Dan is er de grote aarzeling bij Petrus:

dit mag niet. Er is nu eenmaal rein en onrein
er is nu eenmaal die verkiezing van ons, dat is de grote grens
die ik niet kan overschrijden
daarom eenzinds Heere

Maar zijn Neen wordt verslonden door Gods Ja.

God ~~dan~~ laat hem als ~~het ware~~ de grote consequenties van Pinksteren zien
beter gezegd van Kruis en opstanding, van de afbraak van de grote
scheidingswand. Geen mens rechtvaardig voor God

De God van de beloften aan Israel wordt door Christus dood en opstanding
de God van alle mensen. Daarom op grond van de Reinverklaring Gods in
----- Christus rust het hele wereldwijde apostolaat...

en dan waar ik even uw aandacht op wil richten, zijn die hoogst
merkwaardige ja lovenswaardige woorden van Cornelius- vtzk voor Petrus
preek:

C. zegt eenvoudige woorden, maar zeer bewogen en uiterst to the point
woorden die onovertreffbaar goed de juiste situatie van de prediking
kenmerken:

luistert u maar vers 33

C. zegt " Wij zijn hier dan nu allen voor het aangezicht Gods
aanwezig, om te horen al wat u door den Heer is opgedragen "

Dat is geweldig wat hier van de verkondiging wordt gezegd
Verkondiging is alleen maar verkondiging coram Deo, voor het aangezicht
Gods. geen praatje voor de vaak, maar in realtie met Hem onder zijn
toezicht

en C.-waar heeft hij het vandaan ?- God heeft de verkondiger wat
opgedragen, er zit een bevel Gods achter
en het gaat om geweldige realiteiten

Ik geloof, dat ook dit tot een stukje lering is van ons

Dit is de rechte situatie van de verkondiging

Dat zet de verkondiger onder een nauwelijks te dragen druk

maar ook de hoorder dat horen wat God heeft opgedragen. *Wederom Benel*

 5) Dan begint Petrus zijn preek

met een woord wat we ogenschijnlijk allemaal erg vanzelfsprekend vinden
 dat bij God er geen aanzien des persoons is

niet zo fraai vertaald

God ziet natuurlijk wel de persoon aan. daar is dit hele hoofdstuk
 getuigen van

Een engelse vertaling heeft nogal spits. God houdt er geen favorieten op na

In ieder geval duidelijk moet ons zijn, dat daar voor Petrus
 toch de hele breuk ligt, het resultaat van zijn gevecht met rien
 rein en onrein

Heel de exclusieve verkiezing van Israel - n.l. die niet gericht is
 op de anderen- gaat hier tegen de vlakte, is gegaan

Heel de overmacht van Gods wil dat allen tot kennis en behoud komen
 heeft Petrus geveld

De macht die uit deze stenen Abraham kinderen kan verwekken, waar
 hij de heer over gehoord had

Dat breekt nu door

Dat alles ziet Petrus nog niet in Handelingen 2

Daar is de nieuwe universaliteit nog binnen Israel gedacht
 wel gasten gastvolken erbij

 Nu lijkt ook deze preek uit Handelingen 10 erg veel op dei van 2.
 inderdaad: het draait om de zelfde dingen

Daar heeft hij het ook over: de dingen die geschiedt zijn
 maar die dingen dat klinkt ons zo neurtaal in de oren

het gaat bij dat woord dingen om het oud testamentische begrip DABAR
DAAD WOORD Gods, waardoor en waarmee het ongehoorde geschiedt, het
niet vermoede, voor onmogelijk gehouden

u kent dat wel, als God aan ^{zou}Abrahama vraagt:

Zou bij de Heer dan een DABAR onmogelijk zijn

u kent dit begrip ook uit de Kerxtnacht geschiedenis
wanneer de herders zeggen: laat ons heengaan en zien de DABAR de Zaak
(ze vertellen in Lukas 2 (goed)) het woord dat geschiedt is
Dus dat WOORD/ DAAD God, die zich ruimte heeft gemaakt, die een feit
een gebeuren is geworden

Dat is de inhoud van Petrus rede, de achtergrond

Deze dingen die geschiedt zijn dat woord/ daad, dat is niet anders
dan de feitelijkheid, de presentie, de aanwezigheid, geldige werkende
krachtvol regerende werkelijkheid van Jezus Heer zijn

kijkt u maar vers 36 slot/ DEZE JEZUS IS AL IER HEER

Met die woorden geeft Petrus eigenlijk blijk dat hem de ogen zijn
opengegaan voor het wereldomvattende van Christus Kruis en Opstanding
De Vrede geldt, is werkzaam tegenwoordig..

~~Maximalen~~ Deze is Heer over allen

Dat is tegelijkertijd in de preek de grote proclamatie van de
aangebrachte vrede, het koningschap van Christus

En dan komt het einde van de preek

die ergens teruggrijpt op de woorden van Cornelius over de ve kondiging
vers '42 en hij heeft ons aangesteld - de o o ggetuigen het volk te
prediken en te betuigen dat Hij Jezus het is, die door God is
aangesteld tot rechter over levende en doden

Ja zegt Petrus tot Cornelius, dat heb je goed gezegd

Verkondigen is spreken naar bevel Gods.

De verkondiger staat onder een bevel/ opdracht
 daarom ligt de prediking nimmer op één lijn
 met en godsdienstigpraatje, een meewillen oplossen van allerlei
 wereld en godsdienstraadsels/ nog op één lijn met een oproep
 tot zedelijkheid en moraal

Prediking is de betuiging dat de radikale verandering van de wereld
 reeds voltrokken is, betuiging van haar nieuwe relatie tot God
 wegens Gods verhouding tot het eeuwig geldende werk van Christus

en dan is het heel frap pant om te zien hoe dat nu verloopt met die
 preek

als Petrus over Christus rechterzijn spreekt n.l. dat Christus rechterlijk
 bezigzijn hic en nunc geschiedt in vergeving en verzoening *ook van de mens*
 dan volgen die excerpte van tekenen

als hij het heeft over dat Rechterzijn, wat vergeving impliceert
 niet wegens een goddelijke zwakte juist wegens eengeweldige toornige
 godd. machtsdaad

Ja geweldig als die naam valt/ vergeving door zijn naam
 dat dan de zaak aan het trillen gaat

Vergeving door zijn naam

en de naam - ~~wet~~ weten het - is de persoonzelf, present, zich openbarend
 in dewereld ten goede van de mensen.

de naam - alleen al dit woord totalitaire uitdrukking van het wezen Gods

 het is onder deze woorden: rechter/ vergeving/ geloof/ naam

dat het escorte van tekenen volgen..

Lukas legt er alle nadruk op, dat gedurende die klankvolle betuiging
 - door zijn naam - er iets gebeurt, dat er uitziet als het verlengstuk
 van Handelingen 2. //

het is dan dat- ^{onpke} na deze verkondiging ~~onder~~

dat het antwoord komt, dat menselijke bereidheid geschapen wordt
de mens opgeroepen wordt tot de echte deemoed: zich door deze rechter
te laten verrijken

De naam roept de mens in de vrijheid van zich af te zien

het is onder deze woorden rechter, vergeveing, geloof naam

dat het escorte van tekenen volgen

Lukas legt ^ter alle nadruk op, dat tijdens die klankvolle betuiging
door zijn naam - er iets geberut dat er uitziet als een nieuw pinksteren
een verlengstuk van handelingen 2.

er is nu wel geen vuur en storm wel de zaak zelf de Geest die neervalt
op hen

zoals in 2 op de Joden in 8 op de dameritanen en hierin 10 op de heidenen

als een soort zegel van dit geheim komt het extatisch spreken *toespraak*

Cornemius en zijn huis worden meegenomen in een enthousiasme

dat het rationele en emotionele woord ver en ver achter zich laat

Het is duidelijk/ HET IS DE LOFZANG OP DE NAAM

wat toch wel heel wat meer geweest is dan het kreeterige, banale
prijs den Heer

is er veel vreugde, veel meedoen ?

zo tussen de regels door blijkt het van niet..

Het horen dat ze in tongen spreken en God verheerlijken schijnt niet
zo algemeen te zijn

er zit iets van een vlek op deze prachtige foto

eraan voorbijhoren/ het met arwaan en reserve aanzien/ de kritische
toeschouwer blijven, die ergens in de vraag blijft hangen of het wel

allemaal juist is

de echte vreugde ontbreekt wat

de gelovigen uit de beslijdenis zijn niet zo enthousiast

ja dat leest u niet meer in het woord verbaasd

daar staat verschrikt *erschüttert*

daar staan ze , half en half wat ga at er gebeuren, half afwerend

toch nog met dat superioriteit gevoel

nog ver voor degrens die petrus net overgetrokken is

ja gelovigen zijn het , meeggegaan met Petrus half nieuwsgierig

aarzelend innerlijke terughouding, en toch met een vrome

gezindheid en verwachting.

geen huichelarij.; beschuldigen

wel de vraag waarom de reeds gelovigen zowenig spontane bijval betuigen

Luther en Kolbrugge hebben hier *gesproken* gezegd over vlees

vlees is verstokt en lui en zelfgenoegzaam

vroom vlees dubbel zo erg

moeten we het hier nog over hebben in de gereduceerde kerk

die heel breed gezien zo beetje overwonnen is door de saecularisering?

toch wel. het gereduceerde israël ~~leveder~~ ^{het} het farizeïsme op

vandaag is de sekte zo ongeveer de derde macht en ~~de~~ ^{het} nieuw geordende

leger van vaak terecht malcontenten, die echter zeer ten onrechte

te vreden zijn met de oude godsdienstige waarheden

en de gemeente der getrouwen vertoont allerlei trekken

van wereldvreemd, teruggetrokken bitterzoet eenzaam sektegeest

dat is erg

wanneer een gereduceerde kerk niet weet hoe la a t het is

en zich ermee troost een erfenis te verdedigen i.p.v. doorstoten tot de

de echte apostolische dienst, dan staat de klok stil en zijn de wijzers echt wel lam

Cornelius en de zijnen staan er als de opgewekten

wien de ogen zijn geopend, wiens lamme voeten op een nieuwe weg geplaatst zijn, die zich de richter van levenden en doden hebben toegewend

dan komt de doop

met die vraag;; nogal rethorisch van Petrus overbodig. *Wie her*

ook onze vraag nogal lithurgisch geworden

beter had cornelius hem kunnen stellen

waar ligt de nadruk op in dit alles ?

doop met de heilige geest? moet je dit met de pinkstermensen

veralgemenen; zo moet het altijd gebeuren

of is het toch veel meer die eenmalige situatie van Joden/ sameritanen heidenen

is er bij paulus niet veel meer sprake van vervuld worden met de geest

dan een geestesdoop in een bepaalde vorm

wat moet men aan met de nadruk op het geestesgedoopt zijn ?

verschuift dan niet de zaak van geloof naar subjectieve ervaringen

en de tongentaal moet dan het teken zijn dat men de geest heeft

het bijbelse teken is nogaltijd de belijdenis met de mond *dat*

en met het hart: Jezus is Heer.

duidelijk is de grote lijn in dit hoofdstuk:

Ook heidenen door God aanvaard en het heil geschonken

IO is opnieuw een onderstropping van Pinksteren

het slotfeest

bij de 3000 komen deze alz nalezing, als slotoogst

maar deze lateren maken het pin sterfeest eerts goed tot oogstfeest

feest van eerstelingen. deze laatsten zijn immers steeds de eersten

kern is/ kruis geen jood en griek voorrang knecht slaaf: man vrouw

en ook prietsre leek, profeet volk.

*dat
in hand
2 andere sacrament
ons gegeven*

Mozes gebed gaat in vervulling als ver buiten detent die onbekenden
staan te profeteren en men het hem komt verklikken

dan bidt hij

och dat heel het volk

och ware het gehele volk des heren profeten doordat de Heer
zijn geestbop hen gave...

de geest is op alle vlees

en de geest slaat zijn vleugels zo breed uit als het vlees breed is
ja het blijkt dat het Gods bedoeling is

dat alle vervreemden en bedreigden mensenkinderen
tot deelname om Gods volk te zijn, bestemd zijn

daar is de pinksterjubel : we zijn geen heiden en geen joden meer

we zijn het derde geslacht en overal zijn de tongen

hosanna halleluja, maranatha

amen.